

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

20 AOÛT 2003

Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne la réinsertion des prostitué(e)s

(Déposée par Mme Sabine de Bethune)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 29 juin 2001 par Mme Willame-Boonen et consorts (doc. Sénat, n° 2-818/1 — 2000/2001).

Le rapport sur «La traite des êtres humains et la prostitution en Belgique», établi par le Sénat en juillet 2000, l'a suffisamment démontré: une des principales difficultés rencontrées par les personnes qui désirent quitter volontairement le milieu de la prostitution réside dans la gestion des volets administratif et fiscal de leur situation.

Il est, en effet, unanimement reconnu que l'activité dans le milieu de la prostitution engendre des gains élevés. Lorsqu'une personne décide de quitter le milieu, ses revenus seront généralement nettement inférieurs à ceux qu'elle aura perçus antérieurement. Elles risquent donc de couler sous les redressements fiscaux. Le fragile équilibre qu'elle aura acquis sur le plan professionnel, personnel, psychologique et social risque d'être mis en cause par un avertissement-extrait de rôle. Et la tentation sera forte de retourner dans le milieu afin de payer les dettes fiscales.

Dans quels délais se passent les choses ?

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

20 AUGUSTUS 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met betrekking tot de sociale reïntegratie van prostituees

(Ingediend door mevrouw Sabine de Bethune)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 29 juni 2001 in de Senaat werd ingediend door mevrouw Willame-Boonen c.s. (stuk Senaat, nr. 2-818/1 — 2000/2001).

Het verslag dat de Senaat in juli 2000 heeft opgesteld over «Mensenhandel en prostitutie in België» heeft voldoende duidelijk aangetoond dat, voor mensen die het prostitutiemilieu vrijwillig willen verlaten, de afhandeling van de administratieve en fiscale aspecten van hun situatie een van de voornaamste struikelblokken vormt.

Het wordt algemeen erkend dat prostitutie veel geld opbrengt. Wanneer iemand besluit het milieu te verlaten, zal zijn inkomen dus meestal veel lager liggen dan voordien. Deze mensen lopen dus het risico te bezwijken aan de fiscale gevolgen van hun beslissing. Het delicate evenwicht dat zo iemand op professioneel, persoonlijk, psychologisch en sociaal vlak heeft bereikt, kan in het gedrang komen wanneer hij zijn aanslagbiljet ontvangt. De verleiding zal dan groot zijn om naar het milieu terug te keren teneinde de belastingschulden af te betalen.

Binnen welke termijnen moeten we het probleem beschouwen?

Si une personne décide de quitter le milieu durant l'année X, elle devra rentrer sa déclaration à l'impôt des personnes physiques durant l'année X+1. En effet, en matière d'impôts sur les revenus, tous les revenus imposables doivent être déclarés sans se préoccuper du caractère licite ou illicite des opérations.

Cette personne ne recevra son avertissement-extrait de rôle que durant l'année X+2.

On peut facilement imaginer que vu la hauteur des revenus antérieurs, il sera difficile à ce contribuable de s'acquitter de ses impôts dans un délai légal de deux mois à dater de la réception de son avertissement-extrait de rôle. Malgré la possibilité d'introduire une demande de délai de paiement auprès du receveur, il est fort probable que la tentation de ce contribuable sera grande de replonger dans le milieu pour éponger les dettes fiscales.

La proposition de loi ci-jointe vise à éviter cet écueil en proposant de ne prendre comme base de taxation que 40% des revenus professionnels des personnes ayant quitté le milieu de la prostitution.

Ce «cadeau fiscal» étant important, il faut s'assurer que la personne a bien quitté le milieu de la prostitution, et qu'ensuite, elle n'y est pas retournée.

C'est pour cette raison que toute demande de réduction d'assiette fiscale doit passer par une commission spécialement créée à cette fin.

Cette commission sera composée de trois membres du ministère des Finances, de personnes issues des trois associations d'aides à la réinsertion (Le Nid, Espace P, ...) et de représentants du Centre pour l'égalité des chances ainsi que d'un magistrat et d'un membre de la police fédérale.

La commission sera chargée de vérifier si la personne a bien quitté le milieu de la prostitution. À cet égard, un ensemble de présomptions, d'indices et d'éléments concordants peuvent attester d'une nouvelle situation personnelle et professionnelle. Parmi ceux-ci, citons notamment la conclusion d'un contrat de travail, un mariage, une cohabitation durable, une naissance, le suivi par une association d'aide, une formation, la reprise d'études, etc. La commission pourra prendre également en considération le fait que la personne ne profite pas des fruits perçus par son activité antérieure.

L'octroi de la réduction par la commission lie le contrôleur en chef dans l'établissement de sa taxation pour l'exercice d'imposition concernée par la demande.

Als iemand besluit het milieu te verlaten in het jaar X, moet hij zijn belastingaangifte in het jaar X+1 doen. Voor de inkomstenbelasting moeten immers alle belastbare inkomsten worden aangegeven ongeacht of de activiteiten aanvaardbaar of geoorloofd zijn.

De persoon in kwestie krijgt zijn aanslagbiljet pas in het jaar X+2.

Gezien de omvang van zijn vroegere inkomsten, is het licht begrijpelijk dat de belastingplichtige zijn belastingen maar moeilijk zal kunnen betalen binnen de wettelijke termijn van twee maanden vanaf de ontvangst van het aanslagbiljet. De belastingplichtige kan weliswaar een verzoek tot uitstel van betaling indienen bij de ontvanger, maar wellicht komt hij toch in de verleiding om naar het milieu terug te keren teneinde zijn belastingschulden te voldoen.

Dit wetsvoorstel wil deze reactie voorkomen door slechts 40% van de beroepsinkomsten van mensen die uit de prostitutie zijn gestapt in aanmerking te nemen als belastbare grondslag.

Aangezien dit fiscale «cadeau» niet te verwaarlozen is, moet erop worden toegezien dat de persoon in kwestie de prostitutie wel degelijk vaarwel heeft gezegd en er nadien ook niet naar is teruggekeerd.

Daarom moet elk verzoek om vermindering van de belastbare grondslag beoordeeld worden door een speciaal hiervoor opgerichte commissie.

Die commissie zal bestaan uit drie leden van het ministerie van Financiën, uit vertegenwoordigers van de drie verenigingen voor hulp bij reïntegratie (Le Nid, Espace P, ...), uit vertegenwoordigers van het Centrum voor de gelijkheid van kansen en voorts uit een magistraat en een lid van de federale politie.

De commissie moet nagaan of de persoon in kwestie de prostitutie wel degelijk heeft verlaten. Een aantal overeenstemmende vermoedens, aanwijzingen en gegevens kunnen wijzen op een nieuwe persoonlijke en professionele situatie. Denken we met name aan het sluiten van een arbeidsovereenkomst, een huwelijk, duurzaam samenwonen, een geboorte, toezicht door een hulpvereniging, een opleiding, het hervatten van de studies, enz. De commissie kan er ook rekening mee houden dat de persoon geen profijt meer haalt uit de opbrengsten van zijn vroegere activiteit.

De toekenning van de vermindering door de commissie bindt de hoofdcontroleur bij het vaststellen van de belasting voor het aanslagjaar waarop het verzoek betrekking heeft.

Dans le cas où la personne n'a manifestement plus droit au bénéfice de la réduction parce qu'elle aurait replongé dans le milieu de la prostitution, la commission devra en informer le contrôleur en chef afin que ce dernier puisse établir un supplément d'impôt concernant les 60 % des revenus professionnels non soumis à une taxation pendant trois ans à partir du 1er janvier de l'année qui désigne l'exercice d'imposition pour lequel l'impôt est dû.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Il est inséré dans le titre II, chapitre III, section Ire, du Code des impôts sur les revenus 1992, une sous-section *IVbis*, rédigée comme suit :

«Sous-section *IVbis*: Réduction visant à favoriser la réinsertion des prostitué(e)s.

Art. 156bis. — § 1er. Est réduite de 60 %, la partie de l'impôt qui correspond proportionnellement aux revenus professionnels réalisés dans le cadre de la prostitution lorsque la personne a cessé de se livrer à la prostitution au 1er janvier de l'exercice d'imposition.

Pour pouvoir bénéficier d'une réduction unique, le contribuable est tenu d'introduire lors du dépôt de sa déclaration une demande, selon les modalités déterminées par le Roi, à la commission de réinsertion des prostitué(e)s prévue au § 2.

La commission émet un avis conforme, quant à l'octroi de la réduction, dans un délai ne pouvant excéder six mois à dater de l'introduction de la demande en tenant compte notamment de la situation socioéconomique et de l'aptitude au reclassement professionnel.

Lorsqu'il apparaît que le contribuable a repris ses activités antérieures, l'administration peut faire application de l'article 354, alinéa 2, après avoir saisi la commission de réinsertion des prostitué(e)s qui devra émettre un avis conforme à cette fin.

Wanneer een persoon kennelijk geen recht meer heeft op het voordeel van de vermindering omdat hij naar het prostitutiemilieu is teruggekeerd, moet de commissie de hoofdcontroleur daarvan op de hoogte brengen zodat deze laatste een aanvullende aanslag kan vestigen op de 60 % beroepsinkomsten die niet zijn belast, gedurende drie jaar vanaf één januari van het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd waarvoor de belasting is verschuldigd.

Sabine de BETHUNE.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In titel II, hoofdstuk III, afdeling I, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wordt een onderafdeling *IVbis* ingevoegd, luidende :

«Onderafdeling *IVbis*: Vermindering met het oog op de reïntegratie van prostituees

Art. 156bis. — § 1. Met 60 % wordt verminderd het deel van de belasting dat evenredig overeenstemt met de beroepsinkomsten uit de prostitutie wanneer de persoon op 1 januari van het aanslagjaar opgehouden heeft zich te prostitueren.

Om deze eenmalige vermindering te genieten moet de belastingplichtige op de door de Koning bepaalde wijze bij de indiening van zijn aangifte een verzoek richten tot de in § 2 bedoelde commissie voor de reïntegratie van prostituees.

De commissie geeft een eensluidend advies over de toekenning van de vermindering binnen een termijn die niet langer mag zijn dan zes maanden na de indiening van het verzoek, waarbij zij met name rekening houdt met de sociaal-economische situatie van de persoon en zijn geschiktheid inzake professionele herinschakeling.

Als blijkt dat de belastingplichtige zijn vroegere activiteiten opnieuw heeft opgenomen, kan de administratie artikel 354, tweede lid, toepassen nadat zij de zaak voor de commissie voor de reïntegratie van prostituees heeft gebracht, die hierover een eensluidend advies moet geven.

La commission peut subordonner l'octroi de la réduction à une obligation de suivi social et psychologique.

§ 2. Il est institué une commission de réinsertion des prostitué(e)s dont le fonctionnement est réglé par le Roi.

La commission est composée :

- 1° de trois fonctionnaires du ministère des Finances;
- 2° de trois membres issus d'associations d'aide à la réinsertion;
- 3° d'un représentant du Centre pour l'égalité des chances;
- 4° d'un magistrat;
- 5° d'un membre de la police fédérale.

Avant d'entrer en fonction, les membres de la commission prêtent entre les mains du président le serment de s'acquitter de leur mission en toute impartialité et de garder le secret des délibérations auxquelles ils participeront. »

Art. 3

Dans l'article 354 du même Code, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

«L'alinéa 1er est applicable aux cas visés à l'article 156*bis*.»

21 juillet 2003.

De commissie kan de toekenning van de vermindering verbinden aan een verplicht sociaal en psychologisch toezicht.

§ 2. Er wordt een commissie voor de reïntegratie van prostituees ingesteld, waarvan de werking door de Koning wordt geregeld.

De commissie is samengesteld uit :

- 1° drie ambtenaren van het ministerie van Financiën;
- 2° drie leden van verenigingen voor hulp bij reïntegratie;
- 3° een vertegenwoordiger van het Centrum voor de gelijkheid van kansen;
- 4° een magistraat;
- 5° een lid van de federale politie.

Vooraleer zij een ambt opnemen, verklaren de leden van de commissie onder eed, afgelegd in handen van de voorzitter dat zij hun taak onpartijdig zullen uitvoeren en de besprekingen waaraan zij deelnemen geheim zullen houden.

Art. 3

In artikel 354 van hetzelfde Wetboek wordt tussen het eerste en het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende :

«Het eerste lid is van toepassing op de gevallen bedoeld in artikel 156*bis*.»

21 juli 2003.

Sabine de BETHUNE.